

Statens skolverks författningssamling

Skolverket

ISSN 1102-1950

Skolverkets föreskrifter om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret;

SKOLEFS 2015:28

Utkom från trycket
den 27 maj 2015

beslutade den 13 maj 2015.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 9 § andra stycket förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar.

Inledande bestämmelse

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som en kommun ska lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering av hur kommunen uppfyller sina skyldigheter enligt 29 kap. 9 § skollagen (2010:800).

Ungdomar som omfattas

2 § Enligt 29 kap. 9 § skollagen (2010:800) omfattar en kommuns aktivitetsansvar ungdomar i kommunen som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Uppgifter som ska lämnas

3 § För varje individ som avses i 2 § ska hemkommunen lämna uppgift om

1. personnummer,
2. datum när en individ registreras inom aktivitetsansvaret,
3. sysselsättning vid registreringen,
4. sysselsättning efter registrering innan åtgärd sätts in,
5. om en åtgärd sätts in, datum för start av åtgärden,
6. åtgärdens innehåll,
7. datum då åtgärden avslutas,
8. orsak till att åtgärden upphör,
9. sysselsättning efter åtgärden,
10. datum då individen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar, samt
11. orsak till att individen inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar.

SKOLFS 2015:28 När uppgifter senast ska lämnas

4 § Uppgifterna ska lämnas till Skolverket senast den 1 september beträffande uppgifter som avser tiden den 1 januari–30 juni samma år, samt senast den 1 februari beträffande uppgifter som avser tiden den 1 juli–31 december året innan.

Om den 1 februari respektive 1 september är en helgdag ska uppgifterna i stället lämnas senast närmaste vardagen därefter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2015.

På Skolverkets vägnar

ANNA EKSTRÖM

Stefan Erson

Ansvarig utgivare: Jonas Nordström
Redaktör: Ingela Byström
Redaktionens adress: Skolverket, 106 20 Stockholm
Telefon: 08-527 332 00
Telefax: 08-24 44 20
Prenumeration och separatexemplar:
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm
Telefon 08-598 191 90, orderfax 08-598 191 91
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Konsekvensutredning avseende förslag till ändring av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret

Bakgrund

Den 1 juli 2015 trädde Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2015:28) om insamling av uppgifter för uppföljning och utvärdering av det kommunala aktivitetsansvaret i kraft. I dessa föreskrifter finns preciserat vilka uppgifter hemkommuner ska lämna till Skolverket. Uppgifterna ska rapporteras in till Skolverket två gånger om året. Skolverket föreslår nu ändringar i föreskrifterna.

Skolverket bedömer att föreskrifterna behöver ändras av två skäl. Dels för att förtydliga vilka uppgifter som kommunerna ska rapportera till Skolverket, dels för att ytterligare uppgifter behövs för att följa upp och utvärdera det kommunala aktivitetsansvaret.

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås

Ändringarna i föreskrifterna syftar till att ge Skolverket ett bättre underlag för att ta fram statistik vilket i förlängningen ska leda till att kvaliteten på kommunernas arbete med det kommunala aktivitetsansvaret höjs och att ungdomarnas tid i inaktivitet därmed förkortas.

Skolverket föreslår ändringar i 3 § föreskrifterna med information om att de uppgifter kommunerna ska lämna till Skolverket måste vara förenliga med 3-5 §§ förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar. Där framgår vilka personuppgifter som kommunen får behandla.

Skolverket föreslår vidare följande ändringar i 3 § föreskrifterna.

- **Uppgift om orsaken till att individen registreras förs in i föreskrifterna.**

Ett av Skolverkets syften med uppföljningen av det kommunala aktivitetsansvaret är att öka kunskapen om den grupp ungdomar som omfattas av ansvaret, därmed blir uppgift om orsaken till att ungdomen registreras viktig. Anledningen är att kunna särskilja ungdomar som inte har påbörjat ett nationellt program från ungdomar som avbrutit studier på nationellt program, ungdomar på introduktionsprogram, samt ungdomar som avslutat studier på nationellt program med ett studiebevis. Uppgiften kommer att samlas in med en bestämd

värde mängd (dvs. olika svarsalternativ) som Skolverket tillhandahåller via Statistiska Centralbyrån (SCB).

- **Uppgift om sysselsättning vid registrering utgår ur föreskrifterna.** Det har kommit till Skolverkets kännedom att kommunerna inte sällan saknar kunskap om vad ungdomen har för sysselsättning vid registreringstillfället, då registreringen många gånger sker per automatik i IT-systemen. Tidigare rapporteringar från kommunerna har visat att det förekommer att kommuner därför misstolkar vilken sysselsättning de ska ange. Skolverket bedömer därför att denna uppgift inte bör samlas in, utan att det istället finns behov av att samla in information om ungdomens sysselsättning vid kontakttillfällena med kommunen (se nedanstående).
- **Uppgift om vad individen har för sysselsättning vid kontakt med kommunen, samt datum för kontakt, förs in i föreskrifterna.** Vid kontakttillfällen med ungdomen har kommunen möjlighet att informera sig om vad ungdomen har för sysselsättning. Till skillnad från information om sysselsättning vid registrering är denna uppgift dessutom kontinuerlig, eftersom kommunerna löpande håller sig informerade om ungdomens sysselsättning. Uppgiften kommer att samlas in med en bestämd värde mängd som Skolverket tillhandahåller via SCB. Datum för kontakt visar när kontakten äger rum i förhållande till eventuell åtgärd. Skolverket bedömer att insamling av information om ungdomens sysselsättning ökar kunskapen om de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.
- **Uppgift om individens sysselsättning efter registrering innan åtgärd sätts in utgår ur föreskrifterna.** Om *sysselsättning vid kontakt* och *datum för kontakt* tillförs insamlingen, bedömer Skolverket att variabeln *sysselsättning efter registrering innan åtgärd sätts in* inte längre behövs. Datumet för kontakt visar vilket sysselsättning som föregick åtgärden.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Om SKOLFS 2015:28 inte ändras kommer en del uppgifter som Skolverket efterfrågar även fortsättningsvis vara svåra för kommunerna att lämna, vilket kan få negativa konsekvenser för kvaliteten på statistiken som Skolverket tar fram. Vidare kommer Skolverket sakna betydande information om ungdomen i form av sysselsättning och hur den förändras, samt orsaken till att ungdomen registreras.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Samtliga 290 kommuner i Sverige är berörda. Totala antalet ungdomar som rapporterades av kommunerna för senaste mätperioden (1 januari – 30 juni 2016) var 76 466 vilket ger en indikation om hur många ungdomar som berörs av regleringen.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Skolverket har med stöd av 9 § förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar utfärdat föreskrifterna SKOLFS 2015:28. De nu föreslagna ändringsföreskrifterna grundar sig på samma bemyndigande som SKOLFS 2015:28 i sin ursprungliga lydelse.

5. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övrvägda regleringsalternativen

De föreslagna ändringarna i SKOLFS 2015:28 beräknas inte medföra några ytterligare administrativa kostnader för kommunerna jämfört med de kostnader kommunerna har idag i samband med Skolverkets insamling av uppgifter för uppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret. För några kommuner bedömer dock Skolverket att ändringarna i SKOLFS 2015:28 kommer att innebära en utvecklingskostnad. Det gäller kommuner som har egna IT-system. Enligt Skolverkets uppgifter finns det två system som ett antal kommuner utvecklar själva. Skolverket uppskattar kostnaden till omkring 40 000 kronor per system, totalt 80 000 kronor (jmf. punkt 2-3 C).

De föreslagna ändringarna om vilka uppgifter som ska lämnas till Skolverket syftar till att det ska bli tydligare för kommunerna, vilket bör få positiva konsekvenser för kvaliteten på statistiken som Skolverket tar fram om det kommunala aktivitetsansvaret.

6. Mänskliga rättigheter

Skolverket tar i sin verksamhet hänsyn till frågor som rör de mänskliga rättigheterna. I Skolverkets instruktion lyfts följande perspektiv fram: barns rättigheter, jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och nationella minoriteter.

Barnets rättigheter, barnkonsekvensanalys

Ändringarna i föreskrifterna syftar till att ge Skolverket ett bättre underlag för att ta fram statistik vilket i förlängningen ska leda till att kvaliteten på kommunernas arbete höjs och ungdomarnas tid i inaktivitet förkortas.

Kommunala register över ungdomar utanför gymnasieskolan kan uppfattas som stämplande och ett hot mot ungdomars personliga integritet. Regeringen har dock i förordningen (2006:39) om register och dokumentation vid fullgörandet av kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar meddelat föreskrifter om den behandling av personuppgifter som är nödvändig för att kommunen ska kunna genomföra sin skyldighet enligt bestämmelsen. Skolverket förtydligar i och med ändringarna att de uppgifter kommunerna ska lämna till Skolverket måste vara förenliga med 3-5 §§ i nämnda förordning.

Enligt 1 kap. 10 § skollagen följer att barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning och annan verksamhet enligt skollagen. En del av ungdomarna är barn (då det kommunala aktivitetsansvaret omfattar ungdomar med fullföljd grundskoleutbildning, vanligtvis vid 16 års ålder, upp till att de fyller 20 år). Vid framtagandet av ändringsföreskrifterna har Skolverket inte inhämtat ungdomarnas egna åsikter genom samråd, men bedömer ändå att myndigheten har tillräckligt underlag för att avgöra att förslaget är förenligt med barnets bästa.

Jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och de nationella minoriteterna

Skolverket bedömer inte att det i ändringsföreskrifterna behöver tas någon särskild hänsyn med anledning av jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet eller med anledning av de nationella minoriteterna.

7. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen
Det finns inga EU-bestämmelser om det kommunala aktivitetsansvaret.

8. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna behöver träda i kraft den 1 juli 2017. Detta eftersom Skolverket samlar in uppgifter halvårsvis; senast den 1 september beträffande uppgifter som avser tiden den 1 januari–30 juni samma år, samt senast den 1 februari beträffande uppgifter som avser tiden den 1 juli–31 december året innan. Systemleverantörer och SCB informerades våren 2016 om de planerade ändringarna av föreskrifterna, och kommunerna kommer att få information mars-april 2017. I mars 2017 beräknas föreskrifterna tryckas och därefter kan kommuner, systemleverantörer och SCB få information om exakt vilka ändringar som har gjorts.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommunerna utöver det som framkommer under avsnitt A ovan.

C Företag

Regleringen bedöms få vissa effekter av betydelse för de företag som tillhandhåller IT-system till kommunerna, eftersom de får en utvecklingskostnad. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

För de företag som tillhandahåller IT-system till kommunerna, totalt tre leverantörer, innebär ändringarna av SKOLFS 2015:28 en utvecklingskostnad. Två av leverantörerna har färre än 200 anställda, och ett företag har fler än 13 000 anställda.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Skolverket bedömer att de tre företag som tillhandahåller IT-system till kommunerna behöver 1 månad för att utveckla IT-systemen i enlighet med ändringarna i SKOLFS 2015:28. De administrativa kostnaderna för det arbetet uppskattas till 40 000 kr per företag, totalt 120 000.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Baserat på uppgift från en systemleverantör uppskattar Skolverket kostnaden till omkring 40 000 kronor. Enligt uppgifter från SCB finns det tre stycken leverantörer som utvecklar systemen. Detta innebär en uppskattad total kostnad på cirka 120 000 kronor.

Företagen kommer inte behöva vidta några förändringar i verksamheten till följd av de föreslagna förändringarna i SKOLFS 2015:28.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Regleringen påverkar inte företagens konkurrensförhållanden, under förutsättning att alla leverantörer som tillhandahåller de aktuella IT-systemen till kommunerna utvecklar sina IT-system i enlighet med de föreslagna ändringarna i SKOLFS 2015:28.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen påverkar inte företagen i andra avseenden än de som beskrivits i andra delar av konsekvensutredningen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

D Samråd

Skolverket har samrått med Sveriges kommuner och landsting (SKL) i december 2016, samt med kommunerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Söderhamn, Berg, Östersund, samt med Kalmarsunds gymnasieförbund. Samrådet med kommuner och gymnasieförbundet skedde vid två tillfällen: i september 2016 och i november 2016. Skolverket närvarade även vid ett möte på SKL där flertalet kommuner närvarade och förslag på ändringar i föreskrifterna diskuterades. Vidare har Skolverket samrått med de företag som tillhandahåller IT-system till kommunerna (IST, Tieto, 2 Bra System AB), samt en ideell förening som utvecklar IT-system (Sambruk), dessa samråd ägde rum i oktober respektive november 2016. Skolverket har även löpande samrått med SCB.

E Kontaktperson

Vid eventuella frågor kontakta

Karin Darin

Undervisningsråd

Skolverkets enhet för gymnasie- och vuxenutbildningsstatistik

Remiss.aktivitetsansvar@skolverket.se

Tel. 08-527 336 11